

ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ ТА АТЕСТАЦІЇ НАУКОВИХ КАДРІВ В УМОВАХ СТВОРЕННЯ НОВОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Кондрашова Лідія Валентинівна

**доктор педагогічних наук, професор,
проректор з наукової роботи Криворізького
державного педагогічного університету**

Підвищення вимог до якості університетської освіти та підвищення ролі науки у виробничій практиці підтверджують необхідність готовності спеціалістів різноманітних галузей знань до науково-дослідницької діяльності. Модернізація системи вищої освіти України у відповідності з міжнародними стандартами актуалізує проблему підготовки та атестації наукових кадрів.

Сьогодні є потреба у гармонізації зусиль по усуненню вузьких місць, що мають місце у системі підготовки наукових кадрів та породжують ізолюваність у науковій роботі, неповне використання наукового потенціалу викладачів у підготовці випускників університетів до інноваційної, науково-дослідницької діяльності. Потрібні конкретні заходи з підвищення результативності наукової роботи, об'єктивності в атестації наукових кадрів. До числа таких заходів можна віднести:

- гармонізацію навчального процесу та науково-дослідницької роботи у практиці вищої школи;
- приведення у статечну систему підготовку кадрів до науково-дослідницької діяльності через магістратуру, аспірантуру та докторантуру, чітке розмежування їх соціального статусу, мети, функціональних обов'язків, виключення дублювання та дотримання спадкоємності у роботі;
- поновлення тематики фундаментальних, прикладних досліджень за пріоритетними для держави напрямками науки та техніки;
- створення навколо університету наукового освітнього простору, укріплення наукових зв'язків з закордонними науковими центрами на підставі домовленостей про науково-технічну співпрацю;

- взаємодію з міжнародними системами та розробка міжнародних стандартів в оцінці якості та ступеня готовності фахівців до наукової роботи;

- різноманітність форм наукової співпраці через сумісну видавничу діяльність, участь у конференціях, симпозиумах, конгресах, форумах, створення Рад атестації наукових кадрів, сумісних комплексів з підготовки та захисту дисертацій, апробації та впровадженню наукових розробок у практику.

Продуктивність підготовки наукових кадрів потребує рішення різноманітних питань, а саме:

- покращення фінансування та оновлення дослідницької бази; зміна підходів до координування наукової тематики, усунення шаблонів, формалізму у формуванні тем дослідження;

- основним критерієм якості рішення наукової проблеми повинні стати новизна фактів, теоретичних узагальнень та висновків; визнання при захисті дисертацій значимості публікацій пошукувача у закордонних видавництвах, облік індексу цитування наукових положень автора;

- усунення монополізму вузів у створенні наукових Рад та рецензуванні наукових праць, створення міжрегіональних, галузевих рад по захисту дисертацій з залученням для роботи у них ведучих як вітчизняних так і закордонних вчених;

- розробка міжнародної угоди по дотриманню єдиних вимог до публікацій та дисертацій, що захищаються;

- створення міжнародного банку фінансування підготовки наукових кадрів та розробки актуальних наукових проблем, організація діяльності сертифікаційних центрів.

Проблема підготовки та атестації наукових кадрів у контексті Болонського процесу вимагає інноваційного підходу та колективного рішення. При цьому не повинно бути сліпого копіювання чужого або консервативного відношення до нового досвіду, поспіху, радикальних підходів.

Важливо на підставі досягнутого, навчитися поєднувати національні досягнення з закордонним досвідом, не допускаючи при цьому відходу від світових та вітчизняних гуманістичних традицій.